

Vragen en opmerkingen over nota Armoede D66 Mariel de Vries 16 juni 2019

Vragen:

Blz 9:

- Is bekend hoeveel huishoudens en kinderen in Overbetuwe leven met een inkomen tot 130% van het wettelijk sociaal minimum?
 - St. Leergeld gaat uit van een doelgroep in Overbetuwe en Lingewaard van 800 kinderen. Volgens de evaluatie minimabeleid 2016 gaat dit in Overbetuwe om 437 kinderen in de categorie tot en met 125% (dit is hetzelfde als < 130%).
 - In het kader van het uitvoeringsplan zullen we, waar nieuwe gegevens beschikbaar zijn (bijvoorbeeld via het CBS) een zo nauwkeurig mogelijk overzicht proberen te maken van de doelgroep. Ten tijde van het opstellen van het beleidsplan was dit nog niet mogelijk.

Blz 10:

- Is ook onderzoek gedaan naar de categorie tussen 120 en 130% in hoeverre zij last kunnen krijgen van de armoedeval? En zo ja, wat was hiervan dan de uitkomst of betreft het alleen een bepaalde categorie binnen deze categorie (bijvoorbeeld eenoudergezinnen)?
 - In de evaluatie armoedebeluid 2016 Overbetuwe, hoofdstuk 3 staan verschillende overzichten. Wij voegen dit hoofdstuk voor de duidelijkheid bij.

Blz 11:

- Gaat de uitvoeringsnota straks ook in op hoe de integrale benadering met SAMEN vorm wordt gegeven?
 - Voor zover dit al mogelijk is, zullen wij zeker daar op ingaan.

Blz 27:

- Gemeenten hanteren allemaal een andere norm om in aanmerking te komen voor de Gelrepas (Arnhem 120 resp 130%, Rhenen 120%, Renkum 120%). Waarom hanteert Overbetuwe 110% en wat zou het meer kosten als we deze norm opschroeven naar 120% voor volwassenen zonder kinderen en voor 130% voor gezinnen met kinderen tot 18 jaar?
 - Een doorrekening hiervan hebben we op dit moment nog niet voorhanden. We zullen deze in het kader van het uitvoeringsplan armoedebeluid en een nieuwe lokale regeling, die mogelijk de huidige Gelrepas gaat vervangen, opstellen. Wel is de vraag of de gemeente een dergelijk categoriaal beleid mag voeren. We maken bij een algemene regeling dan namelijk een onderscheid tussen 'gezinnen met kinderen' en volwassen/gezinnen zonder (thuiswonende) kinderen. Naar alle waarschijnlijk mag de gemeente wel een extra regeling invoeren onder een 'kindpakket' (d.w.z. alleen kinderen zijn de doelgroep en niet hun ouders).

Blz 14:

- Wordt het bedrijvenloket ook betrokken bij vroegsignalering en preventie van schulden bij ZZP-ers?
 - Dat is zeker de bedoeling

Blz 15 en 19 : kind als prioritaire doelgroep:

- Is Overbetuwe bekend met het Jeugdfonds Sport Gelderland en wordt deelname hieraan meegenomen in de zoektocht naar alternatieven cq. Aanvulling op de Gelrepas of kindpakketten?
 - Overbetuwe is bekend met het Jeugdsportfonds Gelderland. Het jeugdsportfonds is één van de manieren om kinderen uit gezinnen met een laag inkomen de mogelijkheid te geven te sporten. Andere mogelijkheden zitten in 'de GelrePas' of kunnen worden geboden via een lokale 'Meedoenregeling'. Bij het onderzoek naar de Gelrepas en mogelijke alternatieven is het Jeugdsportfonds niet betrokken. Het gaat in dit onderzoek namelijk om een bredere regeling die zowel door kinderen als volwassenen kan worden gebruikt. Voor de verdere invulling van een 'pakket' (c.q. aanbod) voor kinderen kan dit in de uitwerking worden meegewogen.
- Er staat bovenaan blz 20: 'in de komende periode' Komen tot een optimale regeling die kinderen/jongeren ondersteunt. Welke periode moeten we dan aan denken? Wordt hiervoor al een budget gereserveerd vanaf 2020? Wordt ook gekeken naar mogelijkheid om kinderen tot 4/5 jaar extra kinderopvang aan te bieden om taalachterstand te voorkomen?
 - De komende periode is strikt genomen de periode dat het beleidsplan geldig is. Maar aangezien we de doelgroep kinderen/jongeren tot prioritaire doelgroep hebben benoemd, zal deze prioriteit ook in het uitvoeringsplan naar voren komen. Sinds 2018 is hier, vooralsnog, het budget van de zogeheten Kleinsmagelden beschikbaar. Dit betreft een budget van € 172.000 per jaar. Hier worden overigens ook nu al diverse onderdelen gericht op kinderen / jongeren uit betaald. Maar de 'optimale regeling' die ons voorstaat is vooral een regeling die zo goed mogelijk aansluit op de diverse behoeften van kinderen en jongeren die opgroeien in een situatie van armoede. Dit hoeft niet per definitie veel meer geld te kosten. Herschikking behoort ook tot de mogelijkheden.
 - Extra uren kinderopvang (c.q. peuterspeelzaal) met het doel een taalachterstand te voorkomen, hoort tot het beleidsterrein jeugd. Ook de financiering voor dit soort zaken, loopt via dit beleidsterrein. In het kader van het armoedebelief zijn hiervoor geen gelden gereserveerd.
- Wat zijn de kosten van als de volgende minimaregelingen worden aangepast:
 - Compenseren eigen risico voor gehandicapten en chronisch zieken
 - Dat kunnen wij nu niet direct zeggen. Het is ons namelijk niet bekend welk percentage van de inwoners met een inkomen tot 110%, 120% of 130% WSM behoren tot de categorie "gehandicapten en chronisch zieken".
 - Gelrepas: grens voor gezin met kinderen verhogen naar 130% van bijstandsnorm
 - Zie het antwoord hierboven bij de vraag n.a.v. pagina 27.
 - Kledingpakketten en zomerpretpakket en actie pepernoot verhogen grens naar 130% van de bijstandsnorm
 - Hiervoor geldt hetzelfde antwoord als de vraag hierboven. Wel nog met de aantekening dat het de vraag is of de verhoging van de bovengrens voor het kledingpakket inderdaad noodzakelijk c.q. gewenst is. Er zijn, zeker voor kleding

voor kinderen, namelijk ook heel veel andere mogelijkheden om aan goede, draagbare kleding te komen voor een geringe prijs. Wat de 'zomerpretpakketten' betreft, is het zeer waarschijnlijk dat wij in het uitvoeringsplan zullen voorstellen dit op te nemen in een bredere regeling voor een 'kindpakket'. Dit betekent, naar alle waarschijnlijkheid, dat niet meer gewerkt wordt met een 'fysiek pakket' maar dat de betreffende gezinnen via een website of anderszins zelf een zomers extraatje kunnen kiezen.

Blz 21:

- In de noten staat vermeld dat de Ombudsman aanbeveelt om de minimaregelingen uit te laten lopen tot 140%. Is een mogelijke uitloop verder dan nu overwogen: wat zijn hiervan de voor- en nadelen en consequenties voor budgetten?
 - Een verdere uitloop dan nu is vooralsnog niet overwogen maar in de toekomst evenmin uitgesloten. Voor het jaar 2019 en 2020 gaan we dit beleid namelijk uitvoeren binnen de beschikbare budgetten. Dit kan ook omdat meerdere initiatieven een opstartfase kennen. Daarnaast kan worden vermeld dat Overbetuwe, in vergelijking met andere gemeenten, een ruime regeling voor een Persoonlijk minimabudget kent. Over het algemeen wordt in andere gemeente voor een dergelijke regeling een referte-eis van 3 jaar gehanteerd en in meerdere grote gemeenten is het PMB (of de langdurigheidstoelage) afgeschaft. Het is daarom nog de vraag of we in Overbetuwe het advies om minimaregeling uit te laten lopen tot 140% ook voor alle regelingen zouden moeten of kunnen volgen. Het zal duidelijk zijn dat dit niet leidt tot een kostendaling maar enkel tot een aanzienlijke kostenstijging.

Opmerkingen:

- Er ligt een gedegen basis voor het armoedebeluid. Een waar we trots op kunnen zijn. We hebben vertrouwen in de aanpak die nu geschetst wordt.
- Blz 3: laatste alinea: ik hoop dat we er ook naar streven om niet alleen de financiële drempels die het aanvaarden van arbeid of een andere vorm van maatschappelijke participatie n de weg staan, weg te nemen, maar ook andere drempels. Denk aan ook aan onzekerheid die ermee samenhangt voor als mensen het niet lukt om hun baan te behouden of om te zetten in een vast dienstverband of ondernemers die het na een goede start niet lukt om voldoende inkomen te vergaren, of komen deze zaken nog aan de orde bij het beleid over participatie?
 - Het beleid staat om te beginnen voor om niet alleen financiële drempels voor het aanvaarden van arbeid weg te nemen, maar juist ook andere drempels. Om te beginnen door het invoeren van een vorm van gespreksvoering en benadering die zich vooral richt op het 'creëren van perspectief'. Juist door met inwoners een meer stapsgewijze aanpak te gaan doorlopen, kan onzekerheid en stress wellicht worden verlaagd en kan een inwoner nieuwe kansen zien en aangrijpen. De zaken die u noemt zullen voor een deel ook zeker nog bij participatie aan de orde komen. Dit in ieder geval voor zover het de kwetsbare inwoners betreft die zijn aangewezen op ondersteuning van de gemeente voor het begeleiden naar werk en/of het behouden hiervan. In heel algemene zin, en er dan vanuit gaande dat uw vraag niet per definitie 'kwetsbare inwoners' betreft, wijzen wij er op dat het

hier ook gaat om zaken die op zijn minst raken aan de eigen verantwoordelijkheid van inwoners.

- Blz 12/13: Vaak wordt gesproken over 'kunnen worden gevraagd', ik zou een meer actieve vorm meer op prijs stellen.: 'we vragen...'
- Blz 24: Beleidsindicatoren: dit kan beter en meer gericht op het doel. Voorkeur om ze zoveel mogelijk in % van de doelgroep uit te drukken, dus ook bij 'inwoners dat zich meldt bij gemeente', aantal intensieve schuldhelpverleningstrajecten', vroegsignalering en beschermingsbewind. Daarnaast nog opnemen: maximale wachttijd tot aanvang hulp?
- Wij zijn voor de indicatoren deels afhankelijk van de diverse sturingsinformatie die wordt opgehaald en verwerkt in het systeem 'waar staat je gemeente'. Op dit moment wordt gewerkt aan het verbeteren van de systemen van monitoring en sturingsinformatie. De indicatoren zullen, zoals gezegd, nog worden aangevuld. Dit wel op een wijze dat dit past bij de bedrijfsvoering en met de randvoorwaarde dat niet een nieuw registratiesysteem moet worden opgezet.